

личности в обязательном порядке включает формирование научно-философского способа мировосприятия, потому что только в этом случае у человека появляется будущее: самостоятельное, перспективное и неограниченное сверхъестественными силами.

Список літератури

1. Айала Ф. Введение в популяционную и эволюционную генетику: Пер. с англ. – М.: Мир, 1984. – 232 с.
2. Акчури И.А. Единство естественнонаучного знания. – М.: "Наука", 1974. – 208 с.
3. Аносов И.П., Кулич Л.Я. Основы эволюционной теории. – К.: «Твір інтер», 1999. – 288 с.
4. Антомонов Ю. Г. Размышления об эволюции материи. – М.: "Советская Россия", 1976. – 176 с.
5. Афанасьев В. Г. Мир живого: системность, эволюция и управление. – М.: Политиздат, 1986. – 334 с.
6. Бабков В. В. Московская школа эволюционной генетики. – М.: Наука, 1985. – 216 с.
7. Базалук О. А. Мироздание: живая и разумная материя (историко-философский и естественнонаучный анализ в свете новой космологической концепции): Монография. – Днепропетровск: Пороги, 2005. – 412 с.
8. Берг Л. С. Труды по теории эволюции (1922-1930) – Ленинград: Наука, Ленинградское отделение, 1977. – 388 с.
9. Бергсон А. Творческая эволюция. Материя и память: Пер. с фр. – Мн: Харвест, 1999. – 1408 с.
10. Большой энциклопедический словарь. / Гл. ред. Прохоров А. М. – СПб.: "Норинт", 1999. – 1456 с.

11. Горбачев В.В. Концепции современного естествознания. В 2 ч.: Учебное пособие. – М.: Издательство МГУП, 2000. – 274 с.
12. Грант В. Эволюционный процесс: Критический обзор эволюционной теории: Пер. с англ. – М.: Мир, 1991. – 488 с.
13. Дарвин Ч. Происхождение видов путем естественного отбора: Кн. для учителя / Коммент. А.В. Яблокова, Б.М. Медникова. – М.: Просвещение, 1986. – 383 с.
14. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті – Полтава: ПОІППО, 2006. – 328 с.
15. Кондрашин И.И. Истины бытия в зеркале сознания. – М.: МЗ Пресс, 2001. – 528 с.
16. Лалаянц И.Э. Шестой день творения. / Мироздание и человек – М.: Политиздат, 1990. – С. 243-347.
17. Мамардашвили М.К. Философия и личность: выступление на Методологическом семинаре сектора философских проблем психологии Института психологии РАН 3 марта 1977 года. // ЧЕЛОВЕК, № 5. – М., 1994 – С. 5-12.
18. Мироздание и человек: (Евсюков В.В. Мифы о мироздании – С. 7-122; Ларичев В.Е. Поиски предков Адама – С. 123-242; Лалаянц И.Э. Шестой день творения – С. 243-347) – М.: Политиздат, 1990. – 352 с.
19. Найдъш В.М. Концепции современного естествознания: Учебник. — Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Альфа-М; ИНФРА-М, 2004. — 622 с.
20. Пенроуз Роджер Новый ум короля: О компьютерах, мышлении и законах физики: Пер. с англ. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 384 с.
21. Семёнова С.Г. Паломник в будущее. Пьер Тейяр де Шарден. – СПб.: Русская христианская гуманитарная академия, 2009. – 672 с.

О.О. Базалук

НАУЧНО-ФИЛОСОФСЬКИЙ СПОСІБ ВОСПРІЯТТЯ ДІЙСВІТЛЬНОСТІ КАК ОСНОВНОЇ СПОСІБ ВЗАМОДІЯВАННЯ ЧЕЛОВЕКА С МАТЕРІАЛЬНИМ МИРОМ

У статті розглянуто способи сприйняття людиною навколишньої дійсності і сформульовано основний спосіб взаємодії планетарно-космічного типу особистості з матеріальним світом – науково-філософський.

O. Bazaluk

SCIENTIFIC-PHILOSOPHICAL WAY OF REALITY PERCEPTION AS A MAIN MODE OF MAN – MATERIAL WORLD INTERACTION

It is disclosed ways of man's perception of reality and determined the scientific-philosophical way to be the main mode of interaction of planet-cosmic type of an individual with the material world.

УДК 141.7:378.2

Е.М. Герасимова, д-р філос. наук, проф.

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА УКРАЇНИ: УНІКАЛЬНІСТЬ ПОЄДНАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО І КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТІВ

Чернігівський державний інституту економіки і управління

У статті обґрунтовано, що зміни базових парадигм сприйняття світу, які пов'язані, в першу чергу, з процесами глобалізації в сфері економіки, призвели до формування принципово нової концепції економіко-господарського знання, яка активізувала процес реформування основного типу університетської економічної освіти.

Вступ

Трансформаційні процеси в соціально-економічному та політичному устрої будь-якої країни завжди викликають зміни в сфері освіти. Закономірності перетворень знаходять своє відображення і в сучасному поступі України, де з 90-х років ХХ ст. загальна система освіти починає поступово реформуватися. Наслідкування європейського досвіду приводить до якісних змін у вітчизняній системі організації вищої професійної освіти. У контексті Болонського процесу формується єдиний європейський освітній простір. Відповідно, розроблена українськими фахівцями Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті «утверджує реалістич-

ний курс розвитку освіти в контексті постсоціалістичних перетворень, умовах утвердження демократичних і ринкових відносин, становлення інформаційного суспільства, перманентного оновлення й актуалізації знання у світовому глобалізаційному просторі... Вона спрямовується на утвердження національних інтересів, має здійснюватися упорядкованого життя, відповідати потребам особистості і суспільства, які постійно змінюються» [1, с. 463]. Зміни базових парадигм сприйняття світу, які пов'язані, в першу чергу, з процесами глобалізації в сфері економіки, призвели до формування принципово нової концепції економіко-господарського знання, яка активізувала процес реформування основного типу уні-

верситетської економічної освіти. Причому кардинально змінюється мотивація та складові компоненти його матричної структури, що безпосередньо сприяє перетворенню засад існування історично сформованого класичного університету. Класичний економічний університет формувався за умов пріоритету просвітницького характеру сприйняття світу, яке визнавало знання самі по собі безперечною цінністю. В умовах сучасного світового ринкового господарства головним в економічних знаннях стає націленість на досягнення конкретного ефективного економічного результату, а освіта визначається як численний соціальний інститут з надання послуг відповідного характеру. Тобто значний сегмент знань набуває характеру практичних навичок, штучних моделей послідовності та повторювальності в процесі професійної діяльності, вузькоспеціалізованих виробничих технологій тощо, що не пов'язані з гуманістичною відповідальністю перед конкретною людиною та суспільством. Зазначені положення сьогодні складають основу функціонування типу університетів технологічного зразка. Це актуалізує аналіз проблематики новітньої унікальності сучасної економічної освіти на засадах єдиної технологічної реальності всього людства, яка безпосередньо пов'язана з основними напрямками модернізації та реформування всієї вищої освіти в Україні у XXI столітті.

Отже, на початку XXI ст. став виявлятися процес ускладнення світової системи господарювання, відбувається її трансформація в багаторівневу нелінійну систему, яка характеризується численними перехрестями структурних соціально-економічних, виробничо-технологічних та освітніх зв'язків, дослідження яких сьогодні тільки розпочинається.

Постановка завдання

Проблематика соціально-філософських засад економічної освіти в Україні повинна забезпечити реальну методологію життєдіяльності даного народу, вона формує в суспільстві те смислове поле, у межах якого аналізуються, передаються та перетворюються, всі матеріальні й нематеріальні виробничі начала та методики діяльності в економічно-господарський галузі. Завдяки такій методології створюється інноваційний потенціал українського суспільства, який залежить від рівня освіти, тих знань, які отримує людина у процесі навчання, при формуванні спеціаліста для практичної трудової діяльності в глобальному економічному просторі. Тому метою даної публікації є дослідження процесу унікального поєднання ефективних засад існування технологічного та класичного типу сучасних університетів у системі економічної освіти України.

Аналіз досліджень і публікацій

Наукове осмислення методологічних засад формування нової парадигми класичної університетської освіти в галузі економіки належить таким відомим українським економістам як В.Д. Базилевич, який очолює науково-методичну комісію Міністерства освіти і науки України з економіки та управління класичних університетів, В.Я. Бобров, В.А. Євтушевський, А.В. Шегда, Д.М. Черваньов та інші. Також використовуються матеріали розвідок ціннісно-смислового контексту сучасного (у тому числі еко-

номічного) буття суспільства, гуманітарні та наукові освітні стратегії входження України у XXI ст. відомих українських філософів В.П. Андрущенко, С.Б. Кримського, В.С. Лук'янця, В.С. Лутая, М.І. Михальченка, В.С. Пазенка та багатьох інших.

Основна частина

У контексті глобальних економічних перетворень для України актуальним є не просто питання забезпечення факторної світової конкурентоспроможності, а проблема трансформації початкових господарських переваг в інвестиційні та науково-технологічні досягнення. У зв'язку з цим треба також зауважити, що вирішення таких складних проблем в Україні, насамперед, потребує подолання широко розповсюдженої точки зору, що ми повинні орієнтуватися у розбудові своєї економіки в основному на тих засадах та принципах, що стали кращими світовими зразками, завдяки досягненню великих економічних успіхів країн, які перші їх застосували. Але економічна структура сьогодні вимагає теоретико-наукової розробки концепції реформування системи «економічна освіта – капітал знань – сучасні цифрові та інформаційно-комунікативні технології виробництва», де головну роль у створенні такої концепції відіграє те українське унікальне середовище ментального науково-освітнього простору, що формувалося впродовж останніх трьохсот століть, і яке може стати зразком для країн-представників інших економічних культур. Безумовно, що для цього ми повинні створити у себе й певні аналоги тих організаційно-координаційних науково-освітніх центрів, які вже успішно діють у низці розвинених країн та в Європейському Союзі у вирішенні проблем їх ефективного розвитку. Такий підхід надасть можливості швидше ліквідувати ті прикрі розриви, що існують між основними елементами запропонованого трикутника, а також посилить процес взаємодії між основними формами організацій наукових досліджень – університетських, академічних, галузево-виробничих.

Виходячи з тенденції розвитку сучасних освітніх систем, на початку нашого дослідження необхідно здійснити порівняльний аналіз змістовного наповнення поняття «класичного університету» як полідисциплінарної освітньої установи, в якій історично були сформовані фундаментальні основи або «першопчатки» всіх сучасних наук та специфіки функціонування технологічного типу університету. «Класичний університет – це вищий навчальний заклад, що має певні специфічні риси, особливі механізми та форми функціонування. Основоположними якісними ознаками таких навчальних закладів є, зокрема, високий, можна сказати, елітний, рівень підготовки фахівців, що базується на ґрунтовній методологічній основі, можливість набуття студентами не просто базових, а фундаментальних знань з різних галузей науки за оптимального поєднання природничих і гуманітарних навчальних дисциплін, здатність до формування і поширення вікових морально-культурних цінностей, переважання в науковій роботі частки фундаментальних, креативних досліджень» [2, с. 29].

Технологічний тип економічного університету, в свою чергу, стає новим етапом в розвитку системи

вищої освіти. Він не міг з'явитися на порожньому місці, тому його онтологічний статус має продемонструвати таку ж наявність оригінальних засад функціонування. Зауважимо, що сучасне поняття «технології» не просто пов'язується, наприклад, із виробничим процесом, технологічним циклом, технологічною картою тощо, а містить у собі з'ясування технологічних «першопочатків», які пов'язані з науково-практичним рядом функціональної системи та її методологічним забезпеченням. Мова йде про те, що в попередніх соціально-економічних фазах суспільного розвитку за умов вертикального контролю, кінцевим результатом функціонування господарської системи була форма вилучення та перерозподілу економічних благ. З розвитком дисциплінарного характеру суспільства вона набуває вигляду централізовано-демократичного комбінування та підвищення міцності системи обміну й розподілу. Сучасний характер методик та принципів неоекономіки спрямовується не на вдосконалення способу виробництва, а, навпаки, на можливості виробництва способів функціонування соціально-економічного континууму.

Поява нових інформаційних і комунікаційних технологій створила такі умови, що знання починають функціонувати відокремлено як від предметів та засобів виробництва, так і від самої людини-працівника. Зазначена перспектива тамує в собі безмежні ресурсні можливості, в першу чергу, абсолютне відтворення повного обсягу існуючих знань, коли машинні засоби як такі стають вже не потрібні, а предметом ринкового продажу стають безпосередньо знання. Останні на рівні цифрових та комунікативних технологій не можуть уособлюватися в жодних матеріальних носіях. Але така ситуація не означає, що вони є відірваними від соціально-культурної сфери життя людини. Це означає тільки те, що змінюється характер відносин між наукою, технікою й виробництвом, їх зв'язок уже не може мати лінійного характеру.

Відносини між накопиченням знання та їх реалізація в матеріальних носіях і виробничому процесі, яка здійснюється через посередництво товарів, але нові технології виробляють уже не стільки товари, скільки відтворюють біологічні та соціальні форми життя. Причому це зовсім не означає процесу дематеріалізації, а навпаки: новітньому технологічному етапі притаманне уречевлення життя та його виробництво. Відбувається процес знищення меж між наукою і суспільством, наукою й культурою, наукою та політикою тощо. Тобто сутність наукової практики сьогодні тісно пов'язується із самими відносинами виробництва та притаманними внутрішніми конфліктами.

Отже, сучасні технології нового економічного етапу суспільного поступу носять біотехнокомунікаційний характер, тобто виникають своєрідні гібридні форми поєднання біотехнологій з інформаційними технологіями, генетичних із комунікаційними технологіями. «Кібернетичний організм» поєднує в собі органічні та технічні засади, що виокремлює питання їх пропорційності. Існує багато інших прикладів, але головною проблемою для нашого дослідження стає питання: як із такою ситуацією в системі теоретичного моделювання практик мають упоратися не тільки професійні науковці, а й молоді фахівці, яким у ре-

льних умовах функціонування сучасних економічних відносин доведеться застосовувати набуті знання?

Класична форма наукового знання – це спосіб аргументації та доведення на абстрактному рівні мислення. Тобто він уособлює ціннісно-пізнавальну сторону процесу мислення, а ціллію виховання є творчо мисляча людина зі сформованим відчуттям соціальної відповідальності та іншими відповідними світоглядними пріоритетами. Технологічна форма – це формування фактичного способу дій, який відповідає визначеним і вказаним практичним засадам. Метою виховання стає людина-майстер, а головним моментом процесу пізнання є дослідження шляхів та методів створення штучних предметів, систем, світів, тобто сьогодні ми звертаємося до такої «пенуючої тенденції в сучасній філософії, яка почалася, коли Кант замінив структуру світу на структуру свідомості, продовжилася, коли К. І. Льюїс замінив структуру свідомості на структуру понять, яка тепер приводить до заміни структури понять структурою деяких символічних систем науки, філософії, мистецтва... Рух спрямовано від єдиної істини, до нерухомого світу до різноманітності правильних, навіть суперечливих одна одній версій чи світів, що перебувають у процесі створення» [3, с. 117].

Істинність класичного економічного знання формується як відповідність висловлювань та умовиводів реальним фактам і має іманентноприсутній науковий характер. У той час як істинність технологічного знання вважає неправомірним поділ теорії й практики. Тобто теорія повинна мати практично-дієвий характер і не може бути спочатку створена, а тільки потім співвідноситися з фактами. Специфіка економічного знання, з погляду співвідношення істинності класичного та технологічного підходу, означає наявність альтернативних можливостей, кожна з яких може здійснитися за відповідних обставин і умов. Для їх пізнання необхідний контакт із речами та процесами навколишнього господарського світу, але система класичного знання має суто знакову, або уявну підставу. Відмінність між технологічним світом існуючих речей і класичним науково-теоретичним порядком означає, що присутня можливість двох інтерпретацій у просторовому дискурсі економічного знання. По-перше, коли йдеться про систему класичного теоретичного знання, то мається на увазі сукупність уявних альтернатив, яких може бути безліч. По-друге, коли йдеться про реальність предметну, яка складає основу технологічного характеру економічного знання, то кількість альтернатив різко зменшується, тому що вони пов'язані з конкретним інформаційним та матеріальним станом заданої системи. Виходячи з даних положень, виникає проблема множини можливих альтернатив єдиному реальному економічному світу, але з точки зору поняття множини реальних світів будь-якого рівня або характеру економічних відносин. Тобто необхідним стає вирішення питання про відповідні системи координат.

При вивченні механізмів поєднання класичного та технологічного типу існування економічного знання (в нашому дослідженні – через форму університетської освіти) одним з можливих способів стало використання таких інтелектуальних виробів,

як конструкти, за допомогою яких можна розпізнавати та аналізувати предметне поле економічної науки. Конструкти є пізнавальними шаблонами, що визначають сутність предметності, але вони формулюються у загальних, а не предметних термінах. При такому концептуальному аналізі предметного простору типів економічної університетської освіти його метою стає створення єдиної теорії предметного поля, а при концептуальному проектуванні виникає проект системи її організаційного управління. Однак треба враховувати, що концептуальна методологія вносить значну специфіку як у творчі академічні, так і у визначені технічно-фіксовані процеси.

Характер творчих пізнавальних процесів спрямовується на здобуття таких висновків, які створюють основу покладання. До них відносяться рішення про межі предметного поля та його проблемні характеристики, питання концептуальності схем дослідження, критеріїв та принципів вирішення наукових проблем, правила проєкції та інтерпретації концептуальних схем на предметне поле, а також рішення про зміни в перерахованих позиціях. Стандартні «технічні» процеси – це робота, яка має бути виконана за фіксованими правилами та типовими схемами «розрахунків». Крім того, вони водночас є й результатом прийнятих на рівні творчого процесу рішень, і кінцевим практичним результатом у відповідній сфері їх застосування.

Забезпечують інструментальну підтримку зазначених технологічних процесів концептуальні технології. Вони існують у різних формах, серед них найбільш задіяними є ментальні форми, які не представлені у вигляді мови або тексту, але дозволяють відразу в певних теоретичних межах оволодіти складністю та можливістю змін на початку освоєння предметного поля. Далі використовується матеріально-технічне забезпечення технологій і найбільш гнучкими можна вважати математизовано-схематичні й комп'ютеризовані форми концептуальних технологій. Вони використовуються у тих випадках, коли предметне поле описується значною кількістю понять і ситуацій, тому життєво важливими тут стають точність та трудомісткість.

Саме технологічний університетський тип створює засоби концептуальних технологій: реалізовані у формі інформаційно-машинної бази знань ієрархії теоретико-системних конструктів та їх стандартної інтерпретації; програмно реалізовані операції синтезу родоструктурних експлікацій та їх предметної інтерпретації; сервісні засоби, що забезпечують комфортність і ефективність автоматизованого економічного аналізу й проектування. Тому комп'ютеризовані концептуальні технології (завдяки досвідченим спеціалістам) можуть давати достатньо ефективні результати. Використання окремих конструктів, саме по собі, може реалізувати тільки визначеність, певний рівень контролювання процесом, можливість точної диференціації уявлень тощо, але вирішення проблем «складності» можуть забезпечити тільки концептуальні технології. За їх допомогою будуються складні конструкти, забезпечуються повний контроль над внесеними змінами. Вони стають ефективним пізнавальним та проектним засобом.

Проблеми «складності» виникають у будь-якій сфері людської діяльності й виявляються спочатку при формуванні задуму, при подальшому переході від задуму до процесу прийняття рішення. Далі відбувається перехід стадії рішень у стадію проектування та до періоду практичної реалізації сформованого проекту. Хоча практична діяльність виробила прийоми роботи зі «складністю», наприклад, спрощення та поділу на частини за принципом ієрархії, строгого документування та розрахунку, розробки методології проектного управління тощо, вона до цих пір не створила такого механізму, який забезпечував би контроль над складністю як такою. Однією з найбільш складних проблем такого становища, яка безпосередньо пов'язана з прийняттям економічних рішень та процесів, є «проблема внесення змін». Справа полягає в тому, що в складних, тісно пов'язаних між собою предметних полях, важко встановити наслідки внесення однієї зміни певного рішення або нового висновку. А коли відбувається потік змін у практичній реалізації задуму, результатом стає втрата контролю над самим процесом.

Отже, як бачимо, сучасні технологічні процеси тісно пов'язуються з методологією класичного знання в сфері економіки. Без широкого кола економічних знань технологічні працівники практично не розуміють сутності функціонування економічних систем. Вони не сприймають такі економічні категорії, як «продуктивність праці», «якість», «конкурентоспроможність» тощо як фактори реального впливу на їх особистий рівень життя та гарантію зайнятості. Тому працівникам, починаючи з низових технологічних рівнів економічної структури, не завадять знання з основ макро- і мікроекономічних процесів, а питання методології технічних та інженерних наук повинні включати спектр знань стосовно соціальної відповідальності при прийнятті рішень технологічного характеру.

Освіта, як підказує основа слова, означає набування людиною цілісності або образу буття, на відміну від самостійного розвитку тих чи інших його здібностей. Але головною умовою людської цілісності є самостійність як здатність особистою працею забезпечити своє існування і розвиток. Проте самостійність не означає звільнення людини від зовнішніх або внутрішніх залежностей, а є лише використанням або переборенням їх у процесі становлення. Самостійність є основою цілісності не тільки окремого індивіда, але й будь-якого соціального організму, включаючи функціонування держави або союзу держав. Збільшення ступеня економічної самостійності людини або держави може служити критерієм зростання соціальної зрілості та суспільного поступу. Вияв такої тенденції можна спостерігати у процесі розвитку пострадянських країн і, відповідно, становлення незалежних державницьких структур України. Загальна закономірність розвитку соціального цілого та його частин безпосередньо пов'язана з якісним зростанням самостійності як частини, так і цілого – у протилежному випадку ціле руйнується.

Глобалізація світу є процесом становлення нової соціально-економічної цілісності не тільки кількісно, з точки зору територіального показника, але й якісно відмінної від попередньої за змістом. Нова якість

цілісності досягається різними засобами, головними серед яких є інформаційні технології. Створення єдиного інформаційного простору, суспільства структурних мереж є як умовою глобалізації, так і сучасної економічної освіти. Дослідників цікавить вплив сучасних інформаційних потоків на освітній процес, на самостійність студента чи викладача, а тому гостро постає питання про цілісне буття людини в умовах глобалізації. Буття людини залежить від цілісності буття країни, від зменшення або збільшення його самостійності у зв'язку з глобалізацією політики, екології тощо, але визначальним чинником даного процесу залишається економіка.

Перед індивідом постають завдання: по-перше, осмислити та оцінити ситуацію глобальних економічних перетворень: по-друге, сформулювати особисте відношення до процесу відповідних соціальних змін. Осмислення глобальних процесів можливе лише на основі розуміння тих ідей, зміст яких уособлюється в різних видах духовної та інтелектуальної діяльності. Тому економічна освіта повинна включати весь простір знань: від знаків, термінів, символів до ідей, вчень та сформованих теорій, інакше кажучи – рівні буденного, наукового та філософського знання. Але освоєння національної філософії економіки в умовах зростаючого інформаційного простору, у якому обсяг інформації, «інформаційний шум», у першу чергу, обумовлює фрагментарність свідомості та створює перешкоди для самоідентифікації особистості, може привести до втрати рефлексивних якостей самого знання, що сприяє народженню сумнівів. Тим самим зникає сутність економіки як способу життєтворення окремого народу і виявляється неможливість об'єктивного осмислення глобальних економічних процесів.

Висновки

У складних умовах світових перетворень глобального характеру університетська економічна освіта повинна бути спрямована на досягнення цілісності буття особистості та формуватися на засадах інтенсивної взаємодії різних типів економічної освіти. Класичні знання спрямовуються, в першу чергу, на становлення свідомості людини у тісній взаємодії з навколишнім світом. А сучасний технологічний підхід розкриває усвідомлення людиною практично-творчих основ своєї природи, тому людина, коли створює варіанти можливих світів, більшою мірою пізнає саму себе, технологія набуває універсального характеру. Отже, «технологічний університет» підходить сьогодні до рівня свого самоусвідомлення

Э.Н. Герасимова

ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ УКРАИНЫ: УНИКАЛЬНОСТЬ СОЧЕТАНИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО И КЛАССИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТОВ
В статье обосновано, что изменение базовых парадигм восприятия мира, которое связано, в первую очередь, с глобальными процессами в сфере экономики привели к формированию принципиально новой концепции экономико-хозяйственного знания, которая активизировала процесс реформирования основного типа университетского экономического образования.

E. Gerasymova

ECONOMICAL EDUCATION OF UKRAINE: UNIQUE COMBINATION OF TECHNOLOGICAL AND CLASSICAL UNIVERSITIES

Changes of basic paradigms of perception of the world, which are first of all connected with processes of globalization in economical branch caused the appearance of princely new conception of economical-thrifty knowledge which activated the process of reformation of fundamental type of economical education in universities.

та сприяє покращенню рівня економічної освіти в Україні. У той же час у класичних університетах виникають програми з пріоритетними завданнями фундаментальних досліджень, що спрямовані на отримання ефективного економічного результату.

Вища економічна освіта має приділити особливу увагу створенню міждисциплінарних проектів, що дозволить прискорити час появи нових дисциплін найближчого майбутнього. А це, у свою чергу, допоможе задовольнити вимогливі запити сучасного господарського механізму та всієї економічної системи. Авторка вважає, що змістовний характер всієї університетської економічної освіти потрібно привести у практичну відповідність до сучасних вимог ситуації ринкової невизначеності епохи глобалізації, як у розвитку економіки України, так і в масштабах світового господарства.

Головним положенням у вирішенні окреслених проблем та досягненні бажаних перспектив для України є необхідність чіткої, грамотно сформованої, з визначеними умовами реалізації державної освітньої стратегії стосовно до механізму концентрації ресурсів на відповідних пріоритетах. У першу чергу, – це оновлення системи організації академічних наукових досліджень та практичне освоєння їх досягнень, створення інноваційного контексту дослідницьких програм. Їх метою є створення сучасних проектів вищої економічної освіти в Україні, комерціалізація результатів науково-дослідних програм як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, міжнародна співпраця задля організації функціональних систем інноваційного розвитку та запозичення світового досвіду. Але принциповим пріоритетом є знаходження та завоювання своїх унікальних ніш в системі світового глобального господарства на принципах ефективності та відповідальності, засадах концептуального змісту економічних цінностей та концепції прагматичної істини.

Список літератури

1. Андрущенко В. П. Організоване суспільство. Проблема організації та суспільної самоорганізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть: Досвід соціально-філософського аналізу. – К.: ТОВ «Атлант ЮЕмСі», 2005. – 498 с.
2. Базилевич В. Д. Інтелектуалізація та індивідуалізація – основа формування нової парадигми класичної університетської освіти в галузі економіки і управління в контексті Болонського процесу // Вища школа. – 2005, № 6. – С. 28 – 43.
3. Гудмен Нельсон. Способы создания миров / Пер. с англ. А. Л. Никифорова, Е. Е. Ледникова и др. – М.: Идея-Пресс, Логос, Практикс, 2001. – 376 с.

